

Budgetaftale

2022

Budgetaftale

2022

REGION HOVEDSTADENS BUDGET FOR 2022

Med budgettet for 2022 sætter vi det sidste aftryk i denne valgperiode på det sundhedsvæsen, vores patienter og medarbejdere møder, og den region, vores borgere lever, arbejder, uddanner sig og pendler i. Det skal kunne mærkes.

Alle regionsrådets partier har fundet midler til væsentlige udfordringer og sat retning for regionens udvikling.

TILFREDSE PATIENTER

Vores patienter skal være mere tilfredse. Vi har afdelinger på alle vores hospitaler, hvor patienterne er meget tilfredse med deres behandling. Men vi har også afdelinger, hvor for mange patienter går hjem med en dårlig oplevelse.

Patienterne er generelt trygge og tilfredse, når behandlingen bliver tilrettelagt med respekt for deres tid, ønsker og behov, når den kliniske kvalitet er i top, og når behandlingen hænger sammen på tværs af sektorer og foregår i hjemmet, når det er relevant.

En højere patienttilfredshed kræver en forandring af kulturen, så der kommer mere fokus på de ting, der giver værdi for patienten. Med denne budgetaftale indleder vi et flerårigt arbejde for at understøtte dette. I løbet af efteråret 2021 sætter vi os et konkret mål med udgangspunkt i Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser.

Med vores aftale om Værdibaseret Sundhed fra 2020 sætter vi patienttilfredshed øverst på dagsordenen. Lederne og medarbejderne, der dagligt møder patienterne, skal både være med til at udvikle og bære den nye kultur. Det giver større arbejdsglæde for medarbejderne, når de oplever, at patienterne er glade og tilfredse med den behandling, de får. Og et godt arbejdsmiljø er samtidig en forudsætning for gode forløb for patienterne.

PATIENTERNES RETTIGHEDER

Kulturen er vigtig for patientoplevelsen – men det er behandling til tiden også. Vores region skal levere hurtig udredning og behandling, når sygdommen eller mistanken om, at noget er galt, rammer. Vores ledere og medarbejdere har flere gange vist, at en systematisk og stor indsats har gjort det muligt at leve op til udredningsretten og ventetiderne i kræftpakkerne på langt de fleste områder. Men under coronapandemien og sygeplejerskestrejken har mange patienter fået udsat deres behandlinger, og på nogle områder er vores ventelister simpelthen for lange. Vi ønsker, at politikere, ledere og medarbejdere igen samles i ambitionen om, at vores patienter ikke skal vente unødigt på en diagnose eller en behandling.

Mening og motivation

Vi kan kun drive et godt sundhedsvæsen, når vi får genetableret tilliden, motivationen og meningen i jobbet for de medarbejdere, der oplever en træthed efter pandemien eller skuffelse efter strejken. Vi skal samarbejde med medarbejderne og deres organisationer om at gøre vores hospitaler til attraktive arbejdspladser for de nuværende medarbejdere såvel som for de nye medarbejdere, der er nødvendige for at lette travlheden og nå i mål med opgaverne. Vi ser frem til Lønstrukturkomitéens arbejde og konklusioner.

LIGHED I SUNDHED

For nogle er det allerede for sent, når de kontakter lægen eller kommer til udredning på hospitalet. Kræften kan have udviklet sig, blodproppen kan have gjort uoprettelig skade, eller den psykiske sygdom kan have skygget for fysiske symptomer. Den mand, der hver dag passer et job med en lav løn, lever i gennemsnit 9,5 år kortere, end den mand, der passer et job med en høj indtægt. Den gennemsnitlige mand lever 4,1 år kortere end den gennemsnitlige kvinde. Og mennesker med psykisk sygdom lever 15-20 år kortere end gennemsnittet.

Den ulighed må vi ikke acceptere, derfor skal vi arbejde på tværs af myndigheder og i vores egen organisation for mere lighed i sundhed. Vi skal samarbejde med kommuner, arbejdsgivere, faglige organisationer og civilsamfund om at forebygge ulighed, som fx skyldes overvægt, højt forbrug af alkohol, rygning, hårdt fysisk arbejdsmiljø og andre kendte årsager, og vi skal indrette vores sundhedssystem, så vi rummer og rækker ud til mennesker med vidt forskellige baggrunde og forudsætninger i livet. Fra dem, der lever et kaotisk liv, over dem, der ikke får læst indkaldelsen til screening, og til dem, der bare holder sig væk for ikke at være til besvær.

SAMMENHÆNG OG NÆRHED

"Alle skal med" er også rammen for regionens arbejde med det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Arbejdet står på et godt fundament med en stærk Sundhedsaftale, et tæt og godt samarbejde med kommuner og praktiserende læger under coronapandemien, signaturprojekter under Samordningsudvalgene og aftaler om intravenøs hjemmebehandling, kommunale akutfunktioner med regionalt lægefagligt behandlingsansvar og adgang til Sundhedsplatformen i kommunerne. Hospitalerne har lagt undersøgelser, kontroller og behandling – selv kemoterapi – ud i borgernes eget hjem.

Men vi skal videre. Folketinget er ved at skabe rammerne. Men uanset hvordan en aftale ender, er der behov for, at regionen sammen med kommuner og praksissektoren har et flerårigt politisk fokus på samarbejdet om fælles behandlingsforløb og de udfordringer og indsatser for borgerne, som ingen af os kan løse på egen hånd. Borgerne skal opleve mere tryk før og efter hospitalsophold og mere behandling hjemme.

BØRNE- OG ÆLDREREGION

Region Hovedstaden er Børne- og Ældreregion. Familier i Region Hovedstaden skal opleve et tryk og godt forløb både i forbindelse med graviditet, fødsel, og når børn og unge har brug for behandling på regionens hospitaler.

Det er store ambitioner, og det kræver en plan for at styrke området, der strækker sig over flere år. Regionen vil derfor udarbejde en 3-års plan for føde- og børneområdet, der både udstikker rammerne for en tryk start på livet for familierne, og som samtidig danner rammen om attraktive arbejdspladser for medarbejderne. 3-års planen vil være en investeringsplan for føde- og børneområdet de kommende år.

Der er allerede udmøntet midler og igangsat tiltag på fødeområdet i 2021, og med budget 2022 styrker vi området yderligere.

67 MIO. KR. TIL MERE SUNDHED

Med budgettet for 2022 er det ikke blot lykkedes at friholde vores hospitaler for centrale besparelser. Vi afsætter også 67 mio. kr. mere til sundhed. Vi lader Rigshospitalet, Herlev og Gentofte Hospital og Region Hovedstadens Psykiatri beholde 51 mio. kr., som de har fundet i effektiviseringer afledt af deres kvalitetsfundsbyggerier.

Administrative besparelser

De centrale administrative medarbejdere udfører nødvendigt og vigtigt arbejde, der sikrer, at hospitaler og virksomheder kan fungere, og binder mange funktioner sammen.

Koncerncentre understøtter i stadig større omfang regionens hospitaler med at løse en række administrativt relaterede opgaver, så de sundhedsfaglige medarbejdere kan koncentrere sig om patientbehandlingen.

Ligesom hospitaler og virksomheder løbende kigger arbejdsgange og rutiner igennem, arbejder vores administration også på at blive så effektiv som muligt. Det har allerede ført til store effektiviseringer de sidste fire år. Nu vedtager vi, at koncerncentre skal levere varige besparelser på 30 mio. kr., som indføres over fire år fra 2023 med 7,5 mio. kr. årligt.

EN TRYK START PÅ LIVET FOR HELE FAMILIEN

Region Hovedstaden har i 2021 haft nedsat et opgaveudvalg for gravide og fødende, hvor borgere og politikere sammen har givet anbefalinger til, hvad der er vigtigt under graviditet, fødselsforløb og den første barselstid. Opgaveudvalget har anbefalet fødselsforberedelse i mindre hold og større fokus på en tryk overgang fra hospital til eget hjem for ambulante fødende.

En tryk start på livet som familie forudsætter en god fødsels- og forældreforberedelse som supplement til jordemoderkonsultationerne. Familierne har forskellige ønsker og behov, og derfor skal vordende forældre have bedre muligheder for at vælge et tilbud, som passer til dem og deres situation. Der skal derfor arbejdes for valgfrihed i tilbuddene fx med mulighed for at vælge små eller store hold, fysisk eller virtuel undervisning eller særlige hold for sårbare gravide. Alle kommende forældre skal desuden have let tilgængelig adgang til samlet information, videoer og podcasts om fødselsforberedelse fx via digitale løsninger som en app.

Når graviditet og fødsel er forløbet ukompliceret, og når mor og barn er sunde og raske, kan både hjemmet og hospitalet danne ramme om den første barselsperiode. Muligheden for som førstegangsfødende at kunne vælge et barselsophold på hospitalet giver en vigtig tryk. Der skal derfor tilvejebringes mulighed for at kunne tilbyde alle nye familier et barselsophold på hospitalet efter fødslen.

Uanset udskrivelsestidspunkt er det et afgørende hensyn, at familien føler sig forberedt og tryk ved at vende hjem, herunder at der sikres en god overgang, fra familien forlader hospitalet, og til den kommunale sundhedsplejerske tager over.

Vi skal forbedre barselstilbuddet til de ambulante fødende. Opgaveudvalget for gravide og fødende peger blandt andet på, at der er behov for tryksskabende tilbud, når det brænder på for den nybagte familie. Det kan fx være styrket telefonrådgivning om amning.

Herudover er der behov for et særligt fokus på behovene hos sårbare gravide.

Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens kommende faglige anbefalinger for svangreomsorgen vil der blive udarbejdet en ny fødeplan for Region Hovedstaden med fokus på differentierede tilbud til familierne.

Fødesteder skal være attraktive arbejdspladser

Det er afgørende, at de rette medarbejderressourcer er til rådighed, og at arbejdsmiljøet er godt, hvis hospitalerne skal kunne levere et godt tilbud til borgerne.

I Region Hovedstaden er der i 2021 en særlig situation med mange vakante jordemoderstillinger på regionens fødesteder. I regionen arbejdes der derfor allerede på at styrke rekruttering og fastholdelse på fødeområdet, så der kan skabes

Kommende forældre skal have bedre muligheder for at vælge et tilbud, som passer til dem og deres situation

attraktive arbejdspladser for alle faggrupper og tilbydes fødesteder af høj kvalitet til borgerne.

For at skabe gode rammer for borgernes fødselsoplevelse og personalets arbejdsvilkår og trivsel er der løbende opmærksomhed på, at organisering og arbejdstilrettelæggelse understøtter dette. Det kan fx være ved at forbedre vagtplanlægning, supervision, introduktion af nyansatte mv. Derudover har nogle af regionens fødesteder en størrelse, som kan gøre det vanskeligt at skabe gode rammer for borgernes fødselsoplevelse og personalets arbejdsvilkår og trivsel. Der skal derfor afsøges muligheder for at etablere mindre delenheder på de store fødesteder.

Gode og trygge forløb for børn som patienter

Region Hovedstaden forventer et stadigt stigende antal børnefamilier med helt små børn, og det er samtidig de små børn, som vi oftest ser på børneafdelingerne. Langt de fleste indlæggelser sker ved akut opstået sygdom. Denne vinter ventes særlig mange indlæggelser med infektionssygdomme, da børnene i mindre grad har opbygget immunitet efter en periode med historisk lav forekomst af luftvejsinfektioner. Men også på den lange bane vil der med en stigning i børnetallet i regionen være behov for større kapacitet, flere børnelæger og mere plejepersonale, som kan mindske presset på børneafdelingerne og i børnemodtagelserne.

Børnefamilier skal føle sig trygge, når deres børn bliver syge. Tilbuddene til akut syge børn skal være fleksible, sådan at de børn, som ikke har behov for at blive set akut i en børnemodtagelse, kan blive hjemme. Vi vil derfor undersøge mulighederne for ved hjælp af videokonsultation at skabe mere fleksible og nære tilbud for regionens børn ved akut opstået sygdom.

For tidligt fødte børn og deres forældre står i en særlig sårbar situation, hvor det er afgørende, at der kan tilbydes gode og trygge patientforløb. Derfor ønsker vi, at der skabes endnu bedre forhold for børn og forældre bl.a. på hospitalernes neonatalafsnit.

Parkering når børn er langtidssyge

Når et barn er indlagt på Rigshospitalet i længere tid, skal forældrene naturligvis have mulighed for at være til stede og parkere deres bil i nærheden, uden at det bliver en stor udgift for familien. Selv om de er henvist til offentlig vej, vil vi gøre det nemt og billigt at parkere. Center for Ejendomme samarbejder med Københavns Kommune om en løsning.

Samlet løft på 56 mio. kr.

Partierne er enige om en samlet styrkelse af svangre- og børneområdet på 54 mio. kr. i 2022 og 56 mio. kr. fra 2023. Denne styrkelse af området er også en del af en optrapning af midler til svangre- og børneområdet med henblik på at etablere nyt kvinde-barn center på Bispebjerg Hospital i 2024.

Der blev i foråret 2021 indgået aftale om et løft af svangreområdet med 18 mio. kr. i 2021 voksende til 24 mio. kr. årligt i 2022. Der tilføres med budgetaftalen for 2022 yderligere 24 mio. kr. årligt stigende til 26 mio. kr. fra 2023 og frem til svangreområdet og børneområdet fordelt med 12 mio. kr. årligt til hvert af områderne stigende til 13 mio. kr. fra 2023. For at imødekomme det fremtidige behov for sonografer og føtalmedicinere afsættes der herudover 6 mio. kr. i 2022 til uddannelse heraf. Sundhedsudvalget følger op på indsatserne.

VENTETIDER SKAL NED

Når man bliver ramt af sygdom, skal man ikke vente måneder eller år på behandling! Det forekommer ikke desto mindre – og ofte skyldes det mangel på specialuddannet personale. Regionens hospitaler har bidraget til et overblik over sygdomme med særlig lang ventetid, som det er muligt at nedbringe ved at afsætte penge til flere behandlinger.

Et specialiseret område med særligt lange ventetider er behandling mod migræne på Dansk Hovedpine Center på Rigshospitalet i Glostrup. Vi beder administrationen om at udarbejde en plan for, hvordan vi kan behandle flere, herunder hvordan vi fremover kan lade flere akuthospitaler i regionen varetage hele eller dele af behandlingen og opfølgningen.

Flere hospitaler oplever udfordringer med lange ventetider på demensområdet. En af årsagerne til den lange ventetid er mangel på speciallæger og neuropsykologer på afdelingerne samt manglende kapacitet på PET-scanninger. Vi beder administrationen undersøge mulighederne for at nedbringe ventetiderne.

Samlet afsætter vi 10 mio. kr. årligt til hovedpine- og demensområdet.

Regionen skal derudover sikre tilgængelige og effektive diagnostiske tilbud, så egen læge hurtigt kan få de patienter, hvor de mistænker behandlingskrævende sygdom, udredt. Dette er også et af elementerne i regionens kræftplan, og der skal laves en samlet plan for, hvordan der skabes den nødvendige kapacitet hertil.

Der skal ligeledes udfærdiges et overblik over fremtidige flaskehalsudfordringer, som potentielt vil udfordre den diagnostiske og behandlingsmæssige kapacitet i regionen, med henblik på at robustgøre områderne.

Vi har i budgettet afsat en reserve på 100 mio. kr., hvis der opstår uafviselige merudgifter i løbet af året. Partierne bag budgetaftalen er enige om, at hvis regionens økonomi udvikler sig, så behovet for reserven mindskes, så kan en andel af råderummet, efter drøftelse i budgetforligskredsen, anvendes til løsning af helt særlige kapacitetsudfordringer.

**Vores borgere
skal kunne regne
med hurtigere
udredning og
kortere ventetider**

ALLE SKAL MED

Regionsrådet har i juni 2021 vedtaget "Alle skal med – Region Hovedstadens arbejde med det nære og sammenhængende sundhedsvæsen", som blandt andet består af 6 mål:

- Tidligere indsats og mere behandling hjemme, når det giver mening for patienten og er fagligt relevant
- Mere tryghed før og efter hospitalsbehandling
- Lighed i sundhed og høj kvalitet i behandlingstilbud for alle
- Let og sikker adgang til viden: Sundhedsprofessionelle skal have relevante oplysninger i patientforløb og adgang til specialistrådgivning og dialog i hverdagen
- Flere kompetencer og ny viden om behandling i hjemmet og om samarbejde på tværs
- Investeringer i det nære sundhedsvæsen, herunder i ledelse, kapacitet og implementeringskraft.

Digitalisering skaber nye muligheder

Nye digitale løsninger åbner mulighed for, at behandling og kontakten mellem patient og behandler i højere grad kan foregå på patientens præmisser, mere fleksibelt og mindre indgribende i patientens liv og hverdag.

Hjemmesiden "Min Sundhedsplatform" og app'en "MinSP" gør det for eksempel muligt for patienten at følge med i eget sygdomsforløb, se prøvesvar og være i direkte kontakt med den relevante hospitalsafdeling. Sundhedsplatformen er også blevet udvidet med "MinSP måling", så patienternes egne målinger og svar på spørgsmål sendes direkte ind i journalen, og "MinSP assistent", så patienterne får påmindelser om ting, de skal gøre eller læse i forbindelse med deres ambulante forløb. De løsninger skal tages i brug på flere sygdomsområder.

Digitale løsninger kan forbedre mulighederne for samarbejde om fælles patientforløb. Nationalt er der igangsat samarbejdsprojekter om telemedicinsk behandling af diabetiske fodsår, KOL og hjerterehabilitering, hvor kommunale sygeplejersker varetager en del af behandlingen i tæt samarbejde med specialister på hospitalet og understøttet af telemedicinske løsninger. Der er potentiale for at udvikle tilsvarende samarbejdsmodeller på andre sygdomsområder fx i psykiatrien eller for patienter med multisygdom.

Vi tager en drøftelse om digitalisering, herunder det digitale møde mellem patienterne og hovedstadens sundhedsvæsen, i Forretningsudvalget i løbet af første halvår 2022.

Aftale om nærhed, sammenhæng og sundhedsklynger med regeringen

I juni 2021 indgik regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening desuden en aftale om sammenhæng og nærhed, som betyder, at der skal etableres formaliserede og forpligtende sundhedsklynger omkring akuthospitalerne. I sundhedsklyngerne skal region, hospitaler, kommuner og almen praksis i fællesskab samarbejde om at sikre den bedste mulige behandling af de patienter, man er fælles om. Aftalen ligger i god tråd med vores regionale oplæg. De nye sundhedsklynger forventes etableret fra 1. juli 2022. Økonomiaftalen giver os mulighed for at afsætte 12,5 mio. kr. til arbejdet i sundhedsklyngerne.

Samordningsudvalg

Sundhedsklynger er et nyt begreb, men i Samordningsudvalgene har regionen, kommunerne og almen praksis længe haft et godt samarbejde. Regionen har afsat 25 mio. kr. årlig til samarbejdet, der har ført til eksempler på fælles indsats for:

- Patienter med KOL
- Patienter med kroniske neurologiske sygdomme
- Patienter med kronisk nyresygdom
- Ældre patienter
- Sårbare patienter med epilepsi
- Gravide og fødende
- Børn og unge i mistrivsel
- Overgange, udskrivelser og udgående aktivitet.

På tværs af kommunerne er grunden desuden lagt for en aftale med regionen om, at borgere kan få intravenøs behandling i eller tæt på deres eget hjem, og at hospitalerne tager større ansvar for den lægelige behandling, efter patienter er udskrevet til kommunale tilbud.

Tillid under ansvar til praksissektoren

Praksissektoren er en central og værdsat del af sundhedsvæsenet og leverer sundhedsydelser tæt på borgeren. Vi vil fortsat have fokus på, at midlerne til praksissektoren anvendes rigtigt og i overensstemmelse med overenskomsternes intentioner. Det er heldigvis sådan, langt størsteparten af yderne arbejder. For de ganske få, der agerer uhensigtsmæssigt eller decideret snyder, skal vi følge hurtigt op og handle resolut. Dermed bevarer vi tilliden og sikrer et godt fælles afsæt for det fremtidige udviklingsarbejde om at styrke det nære sundhedsvæsen.

Samarbejdet på Bornholm

På Bornholm handler arbejdet med at skabe nærhed og sammenhæng især om Bornholm som digital ø. Målet er løbende at udvide digitaliseringen af patientforløb og understøtte, at flere kan behandles og gå til kontrol på øen og gerne i eget hjem.

Med denne aftale afsætter vi 1 mio. kr. til at fortsætte udviklingen af det nære og digitale på Bornholm, herunder et team som kan tage blodprøver og EKG i eget hjem og på plejehjem.

Samarbejdet i Nord

Nordsjællands Hospital er i gang med at forberede sig til de nye rammer – og er godt i gang med at omstille aktiviteten for at sikre tilstrækkelig fysisk plads på det nye hospital. Det betyder bl.a., at flere specialiserede kompetencer er kommet i front i akutmodtagelsen, så flere patienter kan blive færdigbehandlet der, mens Tværsektorielt Team er med til at forebygge uheldsmæssige genindlæggelser og sikre gode udskrivelser, der giver tryghed for patienter og pårørende.

Nordsjællands Hospital og kommunerne i optageområde Nord har længe haft fokus på nærhed og sammenhæng. Et af resultaterne er, at der med budgettet afsættes 10 mio. kr. årligt til regionale funktioner i et kommunalt sundhedshus i Helsingør.

Regionsrådet følger udviklingen på Nordsjællands Hospital, så vi sikrer, at alle patienter med behov for behandling i den nordlige del af regionen kan få gavn af et helt nyt og moderne hospital med senge nok.

Vi er desuden enige om, at Nyt Hospital Nordsjælland skal have et produktionskøkken, som kan levere frisklavet mad til patienter, personale og pårørende på Nordsjællands nye hospital. Det er vores ønske, at køkkenkonceptet på Nyt Hospital Nordsjælland skal være en væsentlig bidragsyder til at sikre visionen om fremtidens hospital. Vi er således også enige om, at når muligheden byder sig for, at det nuværende projekterede modtagekøkken kan udvides til et produktionskøkken, så vil vi finde de økonomiske midler hertil.

Udsatteenhed

I budgettet for 2021 besluttede vi, at regionen skal samarbejde med Københavns Kommune og andre interesserede kommuner om at afdække og beskrive mulighederne for en tværsektoriel udsatteenhed. Afdækningen foregår i samarbejde mellem Københavns Kommunes Socialforvaltning og Region Hovedstaden.

Samtidig afsatte vi 10,5 mio. kr. til 10 socialsygeplejersker i psykiatrien og fire socialoverlæger i somatikken og psykiatrien. Både de eksisterende socialsygeplejersker i somatikken og de kommende socialsygeplejersker i psykiatrien spiller en central, udgående rolle i det tværsektorielle samarbejde med kommunerne om socialt udsatte i psykiatrien.

**Ingen dør skal
være forkert for de
udsatte**

Bispebjerg og Frederiksberg Hospital ønsker at skabe en enhed, der kan understøtte mere glidende overgange for socialt udsatte borgere med behandlings- og støttebehov, som de nuværende sundhedstilbud ikke understøtter optimalt. Indsatsen i denne "flexklinik" vil både omfatte behandlinger på hospitalet og samarbejdet med psykiatrien, kommunale sundheds- og socialtilbud og civilsamfundet.

Med denne aftale afsætter vi desuden 0,5 mio. kr. i 2022 og 1,1 mio. kr. fra 2023, så det psykiatriske udrykningsteam kan fungere i døgndrift også i hverdagen.

Det er gode eksempler på indsatser integreret i driften, som samtidig understøtter det tværsektorielle samarbejde om en matrikelløs udsatteenhed. Vi vil understøtte og udvikle den helhedsorienterede tilgang og tanken om, at "ingen dør er forkert" yderligere, så det er de professionelles ansvar, at udsatte mennesker mødes af de rette tilbud om hjælp, uanset hvilken dør, de først banker på. Derfor hjælper vi etableringen af en udsatteenhed på vej ved at afsætte 0,5 mio. kr. årligt til formålet i Region Hovedstadens Psykiatri. Social- og Psykiatriudvalget følger arbejdet.

Indsats for voldtægtsofre med sociale udfordringer

Kvinder med komplekse sociale problemer er særligt udsatte for seksuelle overgreb og voldtægt. Meget få af de kvinder, der bliver udsat for voldtægt, ønsker i første omgang at anmelde overgrebet til politiet. Derfor er det vigtigt, at kvinderne kommer på Center for Seksuelle Overgreb og bliver tilset, får behandlet eventuelle skader og får lavet sporsikringsundersøgelse.

I dag kan det være svært for kvinderne at blive undersøgt for deres overgreb, da der ikke er den tilstrækkelige dækning om natten på hverdage. Vi afsætter 1,4 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023 og frem så Center for Seksuelle Overgreb kan tilse kvinder hele døgnet alle ugedage.

OVERVÆGT

Overvægt er en af de helt store udfordringer for vores folkesundhed. Næsten halvdelen af alle voksne i Region Hovedstaden er overvægtige eller svært overvægtige med øget risiko for nedsat livskvalitet og en lang række sygdomme til følge.

Derfor har Regionsrådet i august 2021 vedtaget en Handleplan på overvægtsområdet, som spænder fra primær forebyggelse til behandling for både børn og voksne. Handleplanen og principperne deri er stærkt inspireret af anbefalingerne fra Opgaveudvalget om sundhedsfremme og forebyggelse, som i juni 2021 afrapporterede til Regionsrådet. Principperne lyder:

- For at forebygge overvægt vil vi fokusere på en strukturel tilgang, som handler mere om, hvordan vi indretter vores samfund, vores rammer i hverdagen osv. fremfor for en mere individrettet tilgang.
- Der skal være gode tilbud om hjælp til sundhedsfremme til mennesker med overvægt, som ønsker dette, men det skal tilrettelægges og tilbydes på en måde, som ikke bidrager til yderligere stigmatisering.
- Mental sundhed og overvægt hænger ofte sammen, og vi vil derfor både i forhold til forebyggelse og behandling af overvægt have fokus på den mentale trivsel.
- En styrket indsats i forhold til både forebyggelse og behandling af overvægt kræver samarbejde på tværs af sektorer, civilsamfund osv., og vi vil derfor fra regionens side være initiativtager til sådanne samarbejder.
- På overvægtsområdet er brugerinddragelse mindst lige så vigtigt som inden for andre områder i sundhedsvæsenet. Vi vil derfor inddrage børn, unge og voksne med kendskab til overvægt i tilrettelæggelsen af vores indsatser.

Under overskrifterne "Forebyggelse af overvægt med fokus på børn og unge", "Behandling af svær overvægt hos børn og unge" og "Behandling af svær overvægt hos voksne" består handleplanen af en række mulige indsatser, som løbende skal konkretiseres, finansieres og implementeres. Vi afsætter en samlet pulje på 2 mio. kr. i 2022 og derefter 3 mio. kr. årligt, og beder Udvalget for forebyggelse og sammenhæng udmønte dem til initiativer under handleplanen.

LINDRENDE BEHANDLING OG EN VÆRDIG AFSLUTNING PÅ LIVET

Mange patienter lever længere med livstruende sygdom, og den palliative (lindrende) indsats spiller derfor en stadig større rolle. Formålet med den palliative indsats er at fremme livskvaliteten for livstruende syge og døende og deres pårørende gennem behandling af problemstillinger af fysisk, psykisk, social og eksistentiel karakter. Det kan fx dreje sig om smerter, vægttab, kvalme, angst og sorg, sociale og økonomiske forhold og spørgsmål om meningen med livet. Vi ønsker ikke for nogen, at de skal gå døden i møde med smerter og angst.

Vi vil styrke den specialiserede palliative indsats med en udvidelse af de udgående palliative teams med 15 pladser, der kan understøtte yderligere 60 patienters ønske om at være længst muligt i eget hjem og om muligt dø der. En udvidelse af kapaciteten i de udgående palliative teams forventes samtidig at have en positiv indvirkning på antal henvisninger og ventende patienter til hospice. Der afsættes 2 mio. kr. i 2022 og 3 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til udgående palliative teams, herunder fra hospice.

Fortsættelse af klinik for kræftsenfølger

En stor gruppe patienter har senfølger efter operation for kræft, selvom de ikke længere har deres kræftsygdom.

Derfor afsatte vi i budgettet for 2021 1,5 mio. kr. til at etablere en senfølgeklinik på Herlev og Gentofte Hospital, hvor patienter kan få den rette behandling for deres symptomer efter behandling for tyk- og endetarmskræft. Klinikken blev etableret som et udviklingsprojekt med en 1-årig projektperiode, hvor klinikken har fokuseret på at opbygge organisationen og behandle afdelingens egne patienter. Vi afsætter 1,5 mio. kr. igen i 2022, så projektet kan forlænges og erfaringerne udvides. Vi afsætter det tilsvarende beløb til en senfølgeindsats fra 2023 og frem, der dels bygger på erfaringerne fra projektet og dels følger op på den kommende kræftplan.

Hjælp fra frivillige til at undgå ensomhed

Det kan være psykisk hårdt at være indlagt – især hvis udsigten til at komme hjem er lang. Vi vil engagere civilsamfundets mange frivillige i at tilbyde langtidsindlagte patienter aktiviteter, som kan forebygge ensomhed, som fx fællessang, oplæsning, foredrag, debatter, gåture og rundvisning i haverne – måske endda med mulighed for at få lidt jord under neglene.

LGBT+ arbejdet skal videre ud i klinikken

I 2021 afholdt regionsrådet, brugerorganisationer på LGBT+området, Center for Kønsidentitet, medarbejdere fra hospitalerne og repræsentanter fra regionens MED-udvalg et dialogmøde på Regionsgården. Formålet med mødet var at skabe dialog og et fælles billede af LGBT+ personers møde med sundhedsvæsenet og komme med bud på, hvordan det kunne forbedres og styrkes. Det arbejde skal fortsætte, og vi vil i de kommende år bede hospitalerne følge op med lokale møder eller lignende aktiviteter. Vi oplever, det er efterspurgt af både patienter og medarbejdere.

PSYKIATRIEN

Med finansloven for 2020 og budgetaftalen for 2021 udmøntede vi 141 mio. kr. til Region Hovedstadens Psykiatri.

Midlerne understøtter den regionale 3-års plan og sikrer en stærk udvikling af Region Hovedstadens Psykiatri – mens vi fortsat venter på den nationale 10-års plan.

Børn og unges mentale sundhed

Der har de seneste år været en stor stigning i henvendelserne til børne- og ungdomspsykiatrien, og mange børn, unge og deres forældre har oplevet at vente i for lang tid på at få udredning og behandling for deres sygdom.

Det forventer vi, at der senest ved udgangen af første halvår 2022 er rettet op på, og vi ved, det har høj prioritet for Region Hovedstadens Psykiatri at håndtere det stigende antal henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien.

Partierne er derfor enige om at anvende 29 mio. ekstra kr. fra et midlertidigt råderum til børne- og ungepsykiatrien i 2021 og 2022. Dette omfatter også Børne- og Ungdomspsykiatriens tilbud til patienter med spiseforstyrrelser.

Det er for tidligt at sige, om stigningen i behovet for udredning og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien er permanent. Lang tids fravær fra skole og fritidsaktiviteter under coronapandemien kan have øget ensomheden og den psykiske mistrivsel blandt hovedstadens børn og unge. Men andre – og mere permanente – faktorer i et samfund med et hårdt forventningspres på alle unge spiller også ind.

Vi ønsker derfor, at Region Hovedstadens Psykiatri og administrationen i første halvår 2022 udarbejder en analyse af de fremtidige ressourcebehov på området og prioriteringsmulighederne inden for psykiatriens område med henblik på, at børne- og ungdomspsykiatrien har tilstrækkelig kapacitet i de kommende år til at overholde udredningsretten og behandlingsgarantien.

Allerbedst for både børn, unge og forældre er det, at vi opsporer mistrivsel, inden det udvikler sig til egentlig psykiske sygdom. I satspuljeprojektet STIME (Styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed) har psykiatrien sammen med en række kommuner udviklet metoder og værktøjer til at spotte og håndtere psykisk mistrivsel, og vi vil nu fortsætte og udvide arbejdet, så psykiatrien kan samarbejde med endnu flere kommuner. Der afsættes 4,7 mio. kr. i 2022, hvor projektet allerede har finansiering til den første del af året, og 7,2 mio. kr. fra 2023 og frem. Hermed vil dette være udbredt til 16 kommuner.

Indsats for patienter med svær selvskade

Der oprettes et sengeafsnit med 8 senge for patienter med svær selvskadende adfærd. En samling af patienter med selvskade på ét afsnit med personale, der har et højt kompetenceniveau på området og kender patientgruppen, vil således både øge behandlingskvaliteten for disse patienter og forbedre arbejdsmiljøet for personalet på andre sengeafsnit.

Det vil være en specialiseret funktion, der vil få patienter fra alle psykiatriske centre og dermed aflaste bredt i psykiatrien. Det er desuden målet, at man herved kan nedbringe antallet af bæltefikseringer og fastholdelser, som denne patientgruppe har mange af.

Der etableres samtidigt et specialiseret F-ACT-team (team der yder intensiv ambulant psykiatrisk behandling til mennesker med svær psykisk sygdom) i tilknytning til sengeafsnittet med henblik på at sikre et sammenhængende patientforløb. Alternativt skal de patienter, som udskrives fra sengeafsnittet, fortsætte deres ambulante behandling i de almindelige F-ACT-teams. Et specialiseret F-ACT-team for patienter med svær selvskaede vil derfor aflaste de almindelige F-ACT-teams.

Derfor afsætter vi 12,0 mio. kr. fra 2022 til 8 sengepladser for svært selvskaedende patienter og 3,2 mio. kr. årligt til et specialiseret F-ACT-team for patienter med svær selvskaede.

**Vi vil
opsøre
mistrivsel blandt
børn og unge, inden
det udvikler sig til
egentlig psykiske
sygdom**

Foto: Copenhagen Media Center - Büro Jantzen

Udvidelse og permanentgørelse af Team Selvskade

Selvskadende adfærd blandt børn og unge udgør et voksende problem og forekomsten af selvskade er højere for unge end for andre grupper. Selvskadende adfærd er også den overvejende årsag til brug af tvang i Børne- og ungdomspsykiatrien. Det er en alvorlig udvikling, vi gerne vil gøre noget ved.

Derfor afsætter vi 3,2 mio. kr. i 2022 og 3,5 mio. kr. fremover til at permanentgøre og udvide det satspuljefinansierede team for selvskade, der i 2018 blev etableret på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center.

Visionen om Nordstjernen

I 2019 besluttede regionsrådet at samle børne- og ungdomspsykiatrien på Nordstjernen i Glostrup.

Visionen om Nordstjernen er at samle de faglige kompetencer og skabe nogle tidssvarende rammer, hvor der både er plads til den rette behandling og til patientens familie. Samlingen af børne- og ungdomspsykiatrien forventes at ske i både et nybyggeri og i eksisterende bygninger.

Partierne er enige om, man i forbindelse med konstitueringen i efteråret nedsætter en politisk følgegruppe, der fremadrettet inddrages i planlægning og realisering af projektet.

REGIONENS SOCIALE VIRKSOMHED

Det er vigtigt at skabe gode rammer til de børn, unge og voksne, som benytter regionens sociale tilbud. Det er en forudsætning for, at de kan opleve høj livskvalitet og har mulighed for at udvikle sig og leve et så selvstændigt liv som muligt. Behovet for støtte er meget forskelligt for mennesker i social udsathed og mennesker med særlige behov på grund af funktionsnedsættelser. Mange af de mennesker, som bor eller har deres gang på regionens 19 bo-, dag- og behandlingstilbud, har komplekse problemstillinger, som kræver høj faglig kvalitet i indsatsene. Nogle har brug for en indsats i kort tid, andre har brug for støtte over lang tid og i mange tilfælde gennem hele livet.

De fysiske rammers tilstand og kvalitet har stor betydning for, hvordan tilbuddene kan understøtte beboernes og brugernes liv og aktiviteter. Det gælder uanset, om man har en psykisk lidelse, nedsat funktionsevne eller er socialt udsat. Med regionsrådets vedtagelse af renoveringsplanen for de sociale tilbud har vi taget hul på et løft af de fysiske rammer. I takt med de økonomiske muligheder vil vi tilføre flere midler og øge tempoet i renoveringsarbejdet, så vi over de kommende år forbedrer de fysiske rammer til gavn for nogle af de mest sårbare mennesker i vores samfund.

Et af de mest nedslidte og utidssvarende sociale tilbud er Jonstrupvang, som er et bo- og dagtilbud for mennesker med cerebral parese. Kommunerne har den 24. august godkendt det planlagte projekt for byggeri af et nyt Jonstrupvang. Med godkendelsen opfylder regionen kriterierne for en statslig lånedispensations på 200 mio. kr. til finansiering af projektet. Med lånedispensationsen er regionens muligheder for at kunne realisere projektet til gavn for 50 beboere med cerebral parese rykket meget nærmere.

Kommunerne efterspørger i disse år flere højtspecialiserede døgnpladser til voksne med autismespektrumforstyrrelser i kombination med andre adfærdsudfordringer. I samarbejde med kommunerne påtager regionen sig derfor nu at etablere nye, højtspecialiserede regionale pladser til denne målgruppe. I forbindelse med etableringen af pladserne afprøver kommunerne og regionen en ny fælles model for tværkommunal og regional finansiering, som regionen har ydet et væsentligt bidrag i udviklingen af.

Det er borgernes hjem - for nogen gennem mange år. Rammerne skal være i orden, og dem vil vi forbedre i takt med de økonomiske muligheder

REKRUTTERINGSUDFORDRINGER

Vi har længe vidst, at fremtidens sundhedsvæsen ville blive præget af færre i den arbejdsdygtige alder, flere behandlingskrævende og flere nye borgere i det hele taget. I de seneste år er udfordringen blevet meget tydelig. Både i sundhedsvæsenet og på velfærdsarbejdspladserne generelt.

Vi vil holde på vores gode medarbejdere og tiltrække flere

I Region Hovedstaden vil vi arbejde for, at vi får uddannet, fastholdt og rekrutteret flere sygeplejersker, læger og andre faggrupper, som er essentielle for, at vi kan løfte vores opgaver på sundhedsområdet. Det kræver, at vi lægger kræfter i god ledelse, målrettet rekruttering og introduktion, rimelige arbejdsvilkår og gode efteruddannelses- og udviklingsmuligheder for alle – især dem, der arbejder tæt på patienterne, og dem, der ikke har de længste uddannelser i forvejen. Samtidig vil vi se på de studerendes og nyuddannedes arbejdsvilkår. Det er alle sammen elementer, der skal give et godt arbejdsmiljø i vores sundhedsvæsen.

De seneste år har vi haft særligt fokus på rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker og jordemødre og udvikling af deres kompetencer. Vi har fortsat et stort arbejde foran os i forhold til at få uddannet nok og til at få skabt de rammer, der gør, at også sygeplejersker og jordemødre vælger at arbejde og blive i Region Hovedstaden. Det er ikke en let opgave – og derfor skal vi løse den i fællesskab med de faglige organisationer og vores politiske kollegaer i de andre regioner og på Christiansborg.

Der er væsentlige rekrutteringsudfordringer for særligt fem grupper: Sygeplejersker, læger, jordemødre, bioanalytikere og SOSU'er. Vi beder derfor administrationen om at komme med bud på indsatser for netop disse grupper, når administrationen fremlægger en plan for rekruttering og fastholdelse i 2022.

Ud over at arbejde med indsatser, som handler om det gode arbejdsliv, arbejder regionen løbende på at forbedre og forenkle arbejdsgange og processer, som kan være med til at aflaste personalet og reducere behovet for arbejdskraft. Her er det naturligt også at tænke i nye teknologier og i at udnytte de teknologier endnu bedre, vi allerede har.

Vi vil uddanne til velfærdsjobs

Hvis de næste generationer skal have tilstrækkeligt med støtte og omsorg, samtidig med at de ældre borgere fortsat skal modtage anstændig behandling, skal der ikke blot ansættes flere sygeplejersker, men også fx lærere og pædagoger. Det kræver, at flere vælger, gennemfører og ansættes i en velfærdsfunktion. For at skabe sammenhæng mellem realitet og behov afsætter Region Hovedstaden 2,6 mio. kr. i 2022 og 2023 til at øge rekrutteringen på regionens velfærdsuddannelsesstilbud.

**Der skal være
god ledelse,
målrettet rekruttering
og introduktion, rimelige
arbejdsvilkår og gode
efteruddannelses- og
udviklingsmuligheder
på vores
arbejdspladser**

Særlig rekrutteringsindsats på Bornholms Hospital

Borgere og patienter på Bornholm skal have et sundhedstilbud, som er sammenligneligt med regionens øvrige borgere. Derfor er det vigtigt fortsat at kunne fastholde og rekruttere dygtigt sundhedsfagligt personale til Bornholms Hospital. Vi ønsker at få udarbejdet en samlet plan herfor i samarbejde med regionens andre hospitaler, som blandt andet sigter på at efteruddanne og robustgøre de faglige miljøer på Bornholm – og med fokus på de særlige gevinster, der kan være for bornholmere ved digital konsultation og specialister, der kommer til øen.

AMBULANCER OG BEREDSKAB

Region Hovedstaden har netop gennemført et udbud af ambulancedriften fra 2023 og mindst seks år frem. Falck er tildelt tre store kontrakter samt kontrakten på Bornholm, og regionen hjemtager en del af ambulancekørslen. Kombinationen af offentlig og privat ambulancedrift er med til at skabe konkurrence på ambulancemarkedet i Danmark til gavn for patienterne.

I det nye udbud af fremtidens ambulancetjeneste er der lagt vægt på bl.a. udvikling af patientbehandlingen, mere uddannelse til personalet, flere ambulanceelever og grønnere køretøjer.

Frem mod februar 2023 skal Region Hovedstadens Akutberedskab opbygge de organisatoriske rammer for den regionale ambulancedrift, så der sikres en god og stabil drift, herunder i overgangsperioden. Som led i dette skal der være god dialog om bl.a. arbejdsmiljø, gode processer og virksomhedsoverdragelse for de medarbejdere fra Hovedstadens Beredskab, som vi håber har lyst til at fortsætte det vigtige arbejde med at sikre gode og trygge akuttilbud for borgerne.

REGIONAL UDVIKLING

Danmarks største region skal være ambitiøs: Vi skal være med til at løse fremtidens udfordringer – også dem, der er svære og komplekse.

Vi har med bekymring noteret os den nyeste rapport fra FN's Klimapanel, som ikke lader nogen tvivl tilbage om, at både temperaturerne og havet stiger med hidtil uset hast. Vi er også bekymrede for såvel muligheden for at tilvejebringe nye råstoffer, som den forurening vi skaber, når vi ikke genbruger de gamle.

Regionsrådets ambition er en 100 pct. grøn omstilling af forsyningssektoren og affaldssektoren i 2035 og en helt fossilfri transportsektor i 2050.

**Grøn omstilling:
Vi skal have
bæredygtigt byggeri,
indkøb og drift**

KLIMA OG MILJØ

Bæredygtigt byggeri, indkøb og drift

Region Hovedstadens nye hospitalsbyggerier skal være klimavenlige. Vi bygger grønne hospitaler med fokus på energieffektiviseringer og miljørigtige løsninger. Både når vi bygger nyt, og når vi renoverer. Regionen bygger mange hundrede tusinde kvadratmeter, og med et stort fokus på klimavenlige og energirigtige løsninger kan vi være med til at sætte et markant aftryk.

Langt størstedelen af regionens CO₂-aftryk kommer fra produktionen af de produkter og artikler, der indkøbes til hospitaler. Vi afsatte i budgetaftalen for 2021 2 mio. kr. i 2021 til at fremme de grønne indkøb i regionen fx ved, at vores indkøb ikke bidrager til afskovning af regnskoven. Fra 2022 og frem stiger midlerne til 5 mio. kr., som tilvejebringes ved et internt bidrag ved tjenesterejser med fly – en såkaldt flyklimakompensation.

Men den daglige drift kan også blive mere klimavenlig og miljøbevidst. Der er et stort potentiale for at reducere regionens klima- og miljøbelastning ved en fokuseret indsats på de kliniske afdelinger på hospitalerne, herunder deres affaldssortering. Det arbejde tager vi hul på ved at afsætte 2 mio. kr. årligt, svarende til 3 bæredygtighedskonsulenter, til arbejdet med at gøre hospitalerne mere bæredygtige.

Vi forankrer indsatsen i Energi & Miljø i Center for Ejendomme, hvor en Grøn2030 styregruppe i forvejen arbejder strategisk med omstillingen til mere grøn drift. Midlerne kan bl.a. bruges til at ansætte bæredygtighedskonsulenter, som kan hjælpe med at få effektive tiltag ud på afdelingerne. Vi beder Miljø- og klimaudvalget følge resultaterne og forholde sig til, om initiativet skal opjusteres senere.

Vi tager hånd om jordforurening

Region Hovedstaden har et vedvarende fokus på at udvikle innovative metoder til mere miljøvenlig opsporing og rensning af forurenede grunde for at sikre rent drikkevand. Grundvandet skal fortsat beskyttes mod gamle industripunktkilder, men i de senere år er pesticider også blevet en udfordring i vores region. Derfor rettes fokus også mod håndtering af denne type forurening.

Der er tidligere afsat 1,6 mio. kr. samlet i 2021-2022 til implementering af nye metoder til oprensning af forurenede grundvand.

Cirkulær økonomi og råstoffer

Den cirkulære omstilling skal være med til at mindske ressourceforbrugets klimaaftryk og presset på regionens råstoffer. For at realisere omstillingens store potentiale kræver det imidlertid, at alle værdikædens aktører arbejder sammen om at udforme løsninger, der gavner hele samfundet. Derfor indgår Region Hovedstaden i en række partnerskaber, hvor vi er med til at facilitere værdikædesamarbejder, udvikle velfungerende markeder for sekundære råstoffer og opbygge cirkulære kompetencer i kommunerne. Regionen arbejder ligeledes for at styrke borgernes deltagelse i omstillingen og for at de politiske værktøjer gentænkes, så de i højere grad tilskynder til at producere og forbruge cirkulært.

Der er tidligere afsat 2,7 mio. kr. i perioden 2021-2022 til at fremme genanvendelse af byggematerialer og jord i samspil med regionens kommuner.

Region Hovedstaden ønsker at tage politisk ansvar for, at der i øget grad findes materialer, som kan erstatte brugen af jomfruelige råstoffer. Vi afsætter derfor yderligere 2,8 mio. kr. samlet i 2022-2024 til et udviklingsprojekt, hvor overskudsjord genanvendes som byggemateriale.

Dette projekt vil både minimere brugen af regionens begrænsede råstoffer og byggeriets omfattende materialeforbrug og CO₂-aftryk.

Natur og samfundsværdi i tidligere råstofgrave

Regionsrådet har ansvaret for at udpege nye områder, hvor der kan graves efter råstoffer. Derfor vil vi også gerne bidrage til, at tidligere råstofgrave kommer naturen til gavn og borgerne til glæde.

For at skabe denne samfundsværdi er der i 2022 afsat 0,5 mio.kr. til et idekatalog, og i 2023 og 2024 0,6 mio. kr. årlig til etablering af to pilotprojekter, der skal sætte gang i en ændring af den administrative praksis omkring efterbehandlingen og løfte det faglige niveau inden for biodiversitet, samfundsværdier og rekreative muligheder.

**Vores
byggematerialer
skal bruges
igen og igen.
Det ønsker vi
at tage politisk
ansvar for**

GRØN KOLLEKTIV TRAFIK

Den kollektive trafik er rygraden i fremtidens transportsystem i Region Hovedstaden såvel som i resten af verden. Derfor er det også glædeligt at se, at den nye aftale om infrastrukturforbedringer har stort fokus på den kollektive trafik og indeholder mange af de projekter, som vi i Region Hovedstaden har forsøgt at sætte fokus på gennem de seneste mange år.

Vi kan nu bl.a. se frem mod den længe ventede ombygning af Hillerød Station, en styrkelse af den regionale busdrift med BRT (Bus Rapid Transport) på de regionale buslinjer 200S og 400S og puljer til både cykler og grøn omstilling af busdriften.

Covid-19 har desværre sat sit tydelige aftryk på den kollektive trafik med mange tabte passagerer og mistede indtægter til følge. Vi er glade for, at staten både i 2020 og i 2021 har kompenseret trafikskaberne, og vi har store forventninger om, at staten også bidrager i både 2022 og årene frem. Kun på den måde kan vi undgå et varigt passagertab og sikre, at Danmark får fuldt udbytte af de mange nye investeringer.

Busdrift

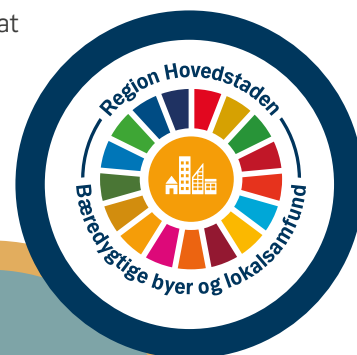
Partierne bag aftalen er enige om, at den kollektive trafik skal styrkes og være attraktiv for flest mulige borgere. Vi annullerer derfor besparelsen på buslinjerne 40E, 400S (2,6 mio. kr. fra 2023) og 350S (3 mio. kr. fra 2022), og er dermed med til at sikre det bedst mulige udgangspunkt for de kommende BRT-linjer. Vi har frem til 2024 afsat 0,6 mio. kr. årligt til at sikre aftendrift på linje 150S i overgangsperioden til en ny kontrakt træder i kraft, og aftendrift er inkluderet heri. Vi afsætter desuden 2,5 mio. kr. til at kortlægge og udpege nye muligheder for at forbedre fremkommeligheden for busserne, så vi kan sikre, at busserne kommer hurtigt frem, og rejsetiden holdes nede trods stigende trængsel på vejene. Så står vi stærkere i forhold til de statslige puljer til fremkommelighedsprojekter fra Infrastrukturaftalen.

Vi vil i 2022 afholde en trafikkonference med fokus på, hvordan vi får flere passagerer tilbage til eller over i den kollektive transport. Men vi ved allerede nu, at en af løsningerne er at give passagererne større tryghed. Derfor afsætter vi 2 mio. kr. til at arbejde med tryghed i og omkring den kollektive trafik.

Vi er godt i gang med den grønne omstilling af vores busser, og vi afsætter derfor 4,9 mio. kr. i budgettet fra 2024 og frem til de merudgifter, der kan være forbundet med at køre el-busser fremfor dieselbusser.

Lokaltog

Den nuværende visionsplan for lokalbanen gælder til 2025, og der er derfor behov for en opdatering af planen for at sikre og forbedre Lokalbanens passagergrundlag frem mod 2035. Planen vil – ud over produktmæssige forbedringer – indeholde en plan for de kommende investeringer i infrastrukturen efter 2026 samt have et fokus på knudepunkter, de sidste kilometer mellem hjem og station og grøn omstilling. Vi afsætter 0,5 mio. kr. i 2022 til en ny visionsplan for lokaltog.

Vi skal have folk tilbage i busser og tog

Cykeltiltag

Rækkevidden af den kollektive trafik kan blive mangedoblet, hvis vi tænker den sammen med en god cykelinfrastruktur. Derfor er det vigtigt, at det er let og trygt at vælge cyklen og at kombinere den med busser og tog. Derfor har vi afsat 2,0 mio. kr. i 2022 til at kortlægge farlige steder for cyklister og forbedre mulighederne for at medbringe sin cykel i bussen.

I budgetaftalen for 2019 blev det besluttet at tilsagnsbudgettere 12,0 mio. kr. til Supercykelstisekretariatet – fordelt med 3 mio. kr. om året i 4 år. Arbejdet for at skabe en bedre cykelinfrastruktur, der gør det sundt, nemt og sikkert at vælge cyklen til og fra arbejde – også på strækninger over fem kilometer – vil derfor fortsætte i 2022.

Støj

Trafikstøj giver store miljøproblemer, og der bor fortsat mange støjplagede borgere i Region Hovedstaden. Regionen har i en årrække arbejdet for at udbrede kendskab til handlemulighederne for bekæmpelse af trafikstøj. Vi fortsætter med at understøtte kommunerne med videns- og kompetenceopbygning, konkret dokumentation og udbredelse af erfaringer. Derfor har vi afsat 2,5 mio. kr. til at fortsætte arbejdet med at bekæmpe trafikstøj og de negative følger af heraf.

Fossilfri transportsektor

Omstilling til en fossilfri transportsektor indebærer både omstilling af den kollektive trafik og den private person- og godstransport. Dette kan være i form af gang og cykling, bedre udnyttelse af eksisterende køretøjer, fx ved samkørsel, og med grønne drivmidler som el og brint. Region Hovedstaden fortsætter omstilling af egen transport og samarbejdet med kommuner og virksomheder bl.a. i regi af Copenhagen Electric.

VI UDDANNER TIL FREMTIDEN

Uddannelse er nøglen til at ruste den enkelte til fremtidens udfordringer og bidrage til en bæredygtig udvikling.

Vi igangsatte med budgettet for 2021 en indsats for fremtidens faglærte, der både bidrager til, at flere vælger en erhvervsuddannelse, at flere gennemfører en erhvervsuddannelse, og at der er et tilstrækkeligt antal praktikpladser til rådighed. Det sker gennem en samlet regional indsats på det faglærte område, det bygger videre på Copenhagen Skills og praktikpladsenheden og en nedsættelse af et kompetenceråd.

Det nye kompetenceråd nedsættes i 2022 og skal skabe et endnu tættere samarbejde med centrale aktører, herunder blandt andet kommuner, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer. Kompetencerådet har stort fokus på både erhvervsuddannelser og STEM-kompetencer (science, technology, engineering og mathematics).

Vi afsatte i 2021 5,4 mio. kr. og 4,9 mio. kr. hvert år derefter til de konkrete indsatser for at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse. Nu øger vi indsatsen med 1 mio. kr. i 2022.

I 2022 modtager regionerne indstillingsretten over 20% af den Europæiske Socialfond. Gennem Socialfonden kan regionsrådet indstille projekter inden for blandt andet STEM, flere faglærte og udsatte unge. I økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner er der afsat 15 mio. kr. til medfinansiering af den europæiske socialfond. Dette svarer til 4,8 mio. kr. for Region Hovedstaden.

Sundhedsforskning og Innovation

I Region Hovedstaden har vi et stærkt sundhedsvæsen, der dagligt arbejder på at sikre høj kvalitet og adgang til nye, effektive behandlinger til regionens patienter og borgere. Vores sundhedsvæsen møder nye udfordringer og muligheder, så sundhedsforskning og innovation er kerneopgaver i regionen og afgørende for, at samfundet har adgang til den nyeste viden, metoder og teknologier. Sundhedsforskning og innovation bidrager dermed til at sikre den bedste patientbehandling og livskvalitet, og er med til at skabe vækst og fastholde Danmark som internationalt førende i udvikling af ny medicin, behandlingsformer og teknologiske løsninger. Region Hovedstaden er Danmarks største offentlige forskningsinstitution.

Der er de sidste år skabt én indgang for regionens forskere og private virksomheder i Sundhedsforskning og Innovation for at skabe bedre rammer for området. Der er en markant vækst i efterspørgslen efter særligt de juridiske services i Sundhedsforskning og Innovation. Det er positivt, da det er resultat af en øget forskningsaktivitet og efterspørgsel efter de udbudte services – og samtidigt sikrer det regionens og patienternes interesser i forskningsprojekter med private virksomheder og universiteter. Den store vækst i efterspørgslen medfører desværre også forlængede sagsbehandlingstider, og parterne er derfor enige om behovet for at finde en løsning på dette, så forskningen fortsat kan understøttes bedst muligt. Udvalget for Forskning, Innovation og Uddannelse vil følge indsatsen for at få nedbragt ventetiden tæt.

Kulturpulje til næste generation

Sammenhængskraften og lige muligheder skal styrkes i Region Hovedstaden. Flere unge søger mod de største byer, både ift. uddannelsesvalg og bopælsvalg. Samtidig ser vi flere unge, der ikke får taget en ungdomsuddannelse, mistrives eller står uden for fællesskabet på anden vis. Derfor afsætter Region Hovedstaden 2 mio. kr. til en kulturpulje, der bl.a. skal understøtte fællesskaber og sætte fokus på kultur og dannelse.

**Flere skal vælge en
erhvervsuddannelse,
og gennemføre den.
Det kræver, at der er
praktikpladser nok**

Foto: Ty Stange

BILAG 1 – SUNDHED

Finansiering

Sundhedsområdet, mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Politisk prioriteringspulje, varig	50,0	50,0	50,0	50,0
Besparelse i koncerntre (30 mio. kr. over 4 år*)	0,0	7,5	7,5	7,5
Frigjorte midler på psykiatriområdet vedr. de særlige pladser	17,0	17,0	17,0	17,0
I alt til rådighed til nye initiativer	67,0	74,5	74,5	74,5

Note: *) Der indgår i budgetforslaget en besparelse i koncerntreene i 2022 på 20 mio. kr.

Nye initiativer

Sundhedsområdet, mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Børne og fødeområdet	24,0	26,0	26,0	26,0
Nedbringelse af ventelister på hovedpineområdet og demensområdet	10,0	10,0	10,0	10,0
Forebyggelse af overvægt	2,0	3,0	3,0	3,0
Palliative område - udgående teams, herunder fra hospice	2,0	3,0	3,0	3,0
Børn og unges mentale sundhed - fremskudt udredning i kommunerne (STIME-projektet)	4,7	7,2	7,2	7,2
Klinik for senfølger efter kræftoperation - et-årig forlængelse af pilotprojekt	1,5			
Regional senfølgeindsats (i sammenhæng med kommende kræftplan)		1,5	1,5	1,5
Lige adgang til behandling for voldtægts ofre uanset sociale udfordringer	1,4	2,0	2,0	2,0
Psykisk udrykningsteam i døgndrift (nettoudgift)	0,5	1,1	1,1	1,1
Nedbringelse af tvang - permanentgørelse af Team selvskade	3,2	3,5	3,5	3,5
Sengeafsnit til behandling af svært selvskadende (8 senge)	12,0	12,0	12,0	12,0
Et specialiseret F-ACT-team for patienter med svært selvskade	3,2	3,2	3,2	3,2
Koordinerende funktion i forhold til samarbejde med Københavns Kommune om en udsatte enhed	0,5	0,5	0,5	0,5
Bæredygtige hospitaler	1,0	1,0	1,0	1,0
Bornholm - styrkelse af det nære sammenhængende sundhedstilbud	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt nye initiativer	67,0	75,0	75,0	75,0
Balance	0,0	-0,5	-0,5	-0,5

+ = ledigt råderum

Note: Der kan som følge af afrunding være afvigelser mellem summen af den anførte beløb og "i alt".

BILAG 2 – REGIONAL UDVIKLING

Finansiering

Regional Udvikling, mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Politisk prioriteringspulje	20,6	9,7	18,3	9,1
Anvendelse af tilbageførte midler fra det aflyste EM i TeamGym	1,0			
I alt finansiering	21,6	9,7	18,3	9,1

Nye initiativer

Regional Udvikling, mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Forskning, innovation og uddannelsesudvalg				
Øge rekrutteringen til velfærdssuddannelser gennem partnerskaber	2,6	2,6		
Flere faglærte	1,0			
Kulturpulje	2,0			
Miljø og klimaudvalg				
Genanvendelse af råstoffer	1,4	0,8	0,6	
Bæredygtighedskonsulenter	1,0	1,0		
Fremme natur og samfundsværdi i tidligere råstofgrave	0,5	0,6	0,6	
Trafikudvalg				
Tilbagerulle besparelser på bus 40E/400S		2,6	2,6	2,6
Øget aftendrift på bus 150S	0,6	0,6	0,6	
Fastholde bus 350S til Ballerup Station	3,0	3,0	3,0	3,0
Krav om nulemission ved udbud af bus 15E, 150S, 55E og 65E			4,9	4,9
Støtte og indsats til støjbekæmpelse	2,5			
Tryghed ved brug af regionens trafikale løsninger	2,0			
Visionsplan for lokaltog	0,5			
Mobilitet: udarbejdelse af katalog med fremkommelighedsprojekter	2,5			
Cykeltiltag - at flere kan medtage cykel med bussen og kortlægning af cykelinfrastruktur	2,0			
I alt nye initiativer	21,6	11,2	12,3	10,5
Balance	0,0	-1,5	6,0	-1,4

+ = ledigt råderum

Note: Der kan som følge af afrunding være afvigelser mellem summen af den anførte beløb og "i alt".

Region Hovedstaden den 2. september 2021

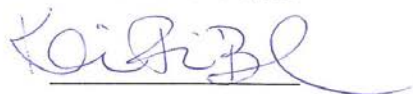
Lars Gaardhøj

Socialdemokratiet

Christoffer Buster Reinhardt

Det Konservative Folkeparti

Karin Friis Bach

Radikale Venstre

Peter Westermann

Socialistisk Folkeparti

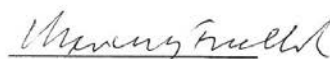
Niels Høiby

Liberal Alliance

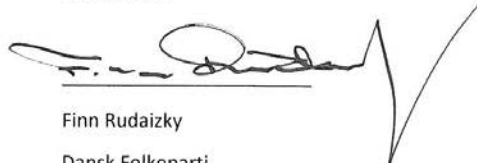
Martin Geertsen

Venstre

Marianne Frederik

Enhedslisten

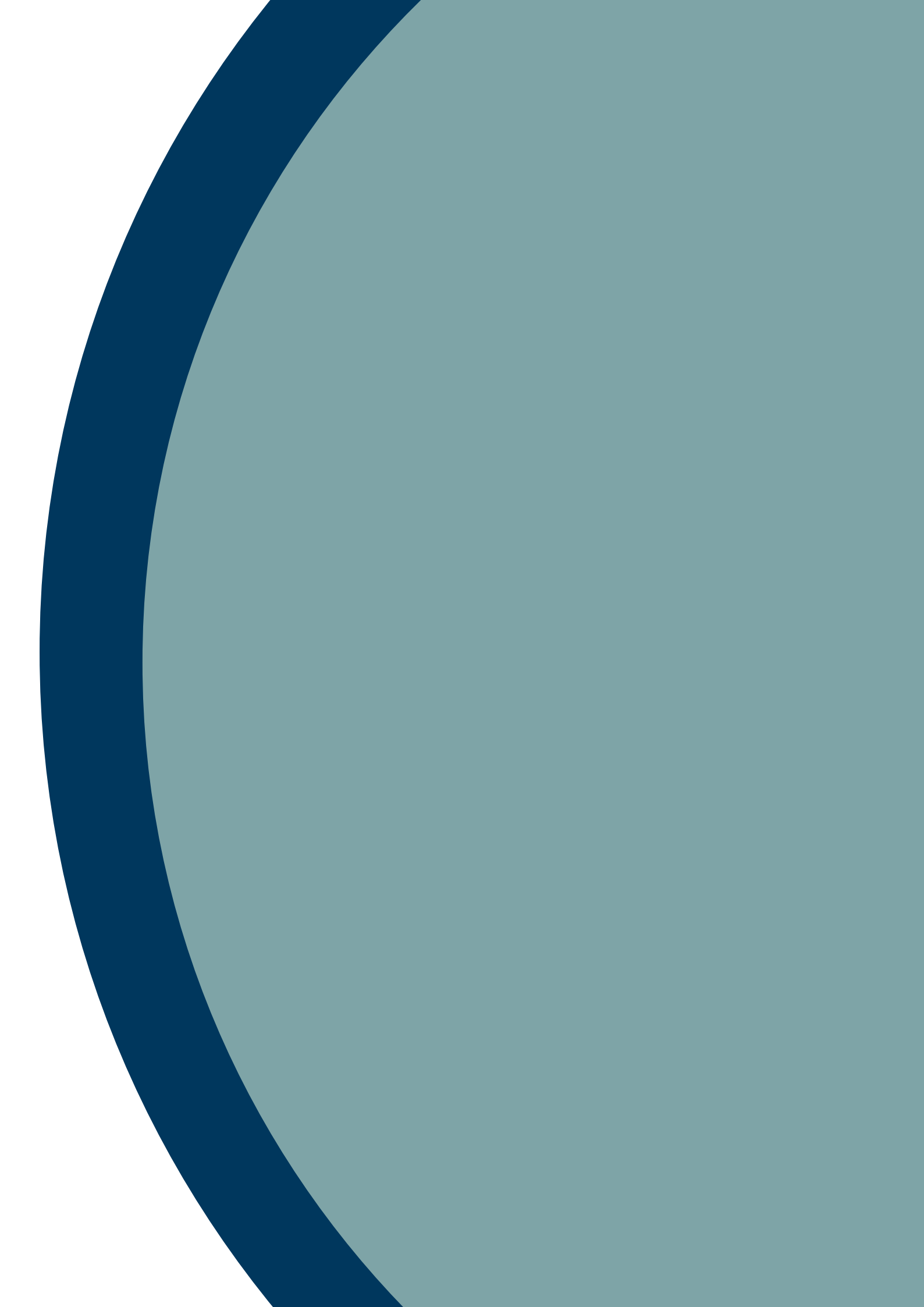
Finn Rudaizky

Dansk Folkeparti

Qasam Nazir Ahmad

Alternativet

BRUTTODRIFTSUDGIFTER 2022

